

Si les buïnes tenen la solució, quin és el problema?

Antoni Seguí Parpal (Dr. enginyer agrònom), Ricard Cots Torrelles (enginyer agrònom).

Membres del «Grup de Remugants Ramon Trias» <http://remugants.cat/>

Es parla molt de la crisi del camp, de la baixa o nul·la rendibilitat dels llocs, de la contaminació dels aqüífers per origen agrícola i ramader, dels problemes que crea la normativa. Molts problemes. I per mirar de solucionar-los es dediquen recursos públics a subvencions, a renovar instal·lacions, es refan les lleis agràries (i/o urbanístiques, que totes estan lligades), s'inverteixen en la promoció dels productes menorquins a la península i a l'estranger, es parla de diversificar l'agricultura i la ramaderia, del turisme i de tantes coses més.

I sembla, amb tot, que ningú s'hagi fixat mai en una buïna de vaca lletera. I açò que, mirades (i ensumades) de prop, les buïnes tenen la resposta a tant anar i venir. Perquè les vaques caguen allò que han menjat, i no totes mengen bé.

L'alimentació és la principal despesa de les explotacions de vaques (més del 60% dels costos variables són dels productes comprats –pinso!-) i malgrat això, les vaques mengen malament i com a conseqüència fan malament la digestió, metabolitzen malament, caguen malament i pareixen i fan la llet com poden. Aparentment, semblen viure en un món idíl·lic, però com bé diu el Quixot *“es menester tocar las apariencias con la mano para dar lugar al desengaño”*. I és clar, així, per molts turistes que posem dins un lloc, no hi ha manera. Els nombres ni surten ni sortiran mentre els pobres animals segueixin cagant els doblers dedicats a l'alimentació en forma de pinso mal digerit.

La solució és més senzilla del que sembla: menys concentrats i més pastura racional i racionada. Reduirem costos d'alimentació, de sanitat, de reposició, millorarem la producció i la qualitat de la llet, el benestar animal i deixarem de contaminar (que, per cert, és un dels principals problemes de l'illa).

Però alerta, les vaques necessiten pasturar, sí, i amb això Menorca és un cas peculiar, però no sabem si pot servir de model ja que no s'hi val pasturar de qualsevol manera. S'ha de fer bé. Una pastura racional i racionada, amb coneixement del que es fa, del com i del perquè. Fer-ho bé no és trivial però és, de molt, més senzill que moltes de les accions que es proposen i es fan per 'resoldre el problema del camp'. Segurament perquè qui proposa i decideix les accions està molt lluny del problema.

Amb la pastura hi va la resta de la gestió de la finca. Als ulls que saben interpretar, les buïnes els diuen que els llocs no estan prou ben gestionats. Que perden doblers i patrimoni, i que es creen problemes allà on no n'hi hauria d'haver si hi hagués una bona gestió. Aquesta és la clau: treballar per millorar la gestió. La resta d'accions estaran bé o no, però no serveixen de res si la base falla.

I com podem millorar la gestió? Que els tècnics, independents d'interessos comercials, amb els coneixements pràctics i la saviesa dels pagesos estableixin, conjuntament, objectius i mètodes de treball. **D'això se'n diu extensió agrària** i a Menorca hi ha totes les peces necessàries per a què funcioni correctament. Sense sobre costos ni filigranes. Només cal voluntat política i una mica de temps.

Dedicat a en Joan Bustamante i a tots aquells pagesos que fan el que poden de la millor manera possible.